

ת"פ 70139/11/19 - מדינת ישראל נגד יוסף פנחסוב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 70139-11-19 מדינת ישראל נ' פנחסוב

לפני כבוד השופט איתי הרמלין
המאשימה:

מדינת ישראל
עו"ד אסף תומר

נגד

הנאשם:

יוסף פנחסוב
עו"ד פולינה סורין

החלטה

1. הנאשם מואשם בכתב האישום בכך שב-19.12.2018 מכר באמצעות אשתו מספר מוצרי יסוד שמחירים מפוקח לפקחי משרד הכלכלה והתעשייה, מירי אלימלך ושמואל לוי, במחירים העולים על המחירים המרביים שנקבעו להם.

2. בכתב האישום נטען כאמור שהמצרכים נמכרו לשני המפקחים, אך מעדותו של המפקח שמואל לוי בפניי ומהראיות שהגישה התביעה עולה כי הטענה המדויקת היא שהמוצרים נמכרו למפקחת אלימלך, ואילו המפקח לוי נכנס למכולתו של הנאשם רק לאחר שהוזעק לשם על ידי המפקחת כיוון שלא הצליחה לקבל מאשתו של הנאשם קבלה עבור הרכישה.

3. המפקח לוי לא היה עד לעסקת הרכישה, ואילו המפקחת אלימלך לא העידה במשפט כיוון שנפצעה בתאונת דרכים, ולאחר המתנה ממושכת החליטה התביעה לוותר על עדותה.

4. בתום פרשת התביעה העלתה הסניגורית טענה שאין להשיב לאשמה. לטענתה, הואיל והמפקחת לא העידה במשפט האשמה לא הוכחה אפילו לכאורה.

5. התובע התנגד לטענת ההגנה שאין להשיב לאשמה, אך לא משום שהוא סבור שהוכחה ברמה כלשהי האשמה המופיעה בכתב האישום, שלפיה הנאשם מכר את המוצרים למפקחים במחיר מופקע. לטענת התובע, יש לדחות את טענת אין להשיב לאשמה כיוון שהוכח שהנאשם **הציע** מוצרים למכירה במחיר מופקע, וחוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, תשנ"ו-1996 מגדיר "מכירה" באופן הבא: "הקניית מצרך כנגד תמורה, וכן השכרתו או מתן זכות שימוש בו, או התחייבות לגבי עסקה כזאת, בין שיש עמן עשיית שירות ובין אם לאו, ולרבות הצעה למכירה". התובע מבקש כעת להסתמך על הסיפא של הגדרה זו. כלומר, התובע אינו טוען שהוכחה מכירת המוצרים במחיר מופקע על ידי הנאשם, אלא שהוכחה הצעתם למכירה על ידי הנאשם במחיר מופקע.

6. המפקח לוי העיד בפניי כאמור שהוזעק למכולתו של הנאשם לאחר שבוצעה לדברי המפקחת האחרת, שלא העידה במשפט, עסקת המכר איתה (מידע זה על קיום עסקת המכר הוא בגדר עדות שמיעה שאינה קבילה). זאת, כיוון שהנאשם ואשתו סירבו לדברי המפקחת האחרת (שכאמור לא העידה במשפט) למסור לה את הקבלה והשליכו אותה לפח (גם זו עדות שמיעה שאינה קבילה). לפי עדותו, כשהגיע המפקח לוי למקום, הוא ביקש מן הנאשם לשחזר את הקבלה המקורית, וגם את זו המשוחזרת השמיד הנאשם לפי טענתו של לוי.

7. מטעונו של התובע בפניי לא היה ברור איזו הצעה למכירה הוכחה לטענתו. האם כוונת התובע היא שהוכח שהנאשם הציע באמצעות אשתו למפקחת אלימלך למכור לה את המוצרים במחיר מופקע (באינטראקציה שלגביה הנאשם מואשם בכתב האישום בכך שמכר את המוצרים למפקחת באמצעות אשתו)? או שמא הכוונה היא שהנאשם הציע את המוצרים למכירה למפקח לוי באינטראקציה המאוחרת יותר (כשלוו ביקש מהנאשם לפי הנטען בכתב האישום שישחזר את מחירי המכירה למפקחת אלימלך)?

8. הסניגורית התנגדה לעמדת התובע. לדבריה, אין לאפשר לתביעה בסיום פרשת התביעה להאשים את הנאשם באישום חדש (של הצעה למכירה) שלא מופיע בכתב האישום, ושהנאשם לא התגונן בפניו.

9. בהתנגדותה של הסניגורית יש טעם בכל הנוגע לאפשרות להאשים את הנאשם בהצעה למכור את המוצרים למפקח לוי. זאת, כיוון שבמהלך המשפט לא התגלו לתביעה כל ראיות או עובדות בעניין זה שלא היו ידועות לה בעת הגשת כתב האישום בעניין האינטראקציה במכולת בין הנאשם לבין המפקח לוי. עובדות אלה מופיעות בכתב האישום כבסיס לייחוס עבירה של הפרעה למפקח לבצע את סמכויותיו (עבירה זו נמחקה מכתב האישום אחרי שקיבלתי טענת הגנה מן הצדק בעניינה), ולא כבסיס לייחוס עבירה של מכירת מוצרים במחיר מופקע. אם סבר התובע שיש מקום להאשים את הנאשם בהצעה למכור את המוצרים למפקח לוי (במחירים שונים מאלה הנקובים בכתב האישום כמחירי המכירה למפקחת אלימלך), היה עליו להאשימו בכך מפורשות בכתב האישום. אין כל מקום לכך שהתובע יעלה טענה שכזו רק בתגובה לטענת אין להשיב לאשמה, ולאחר שהסניגורית כבר חקרה את לוי על בסיסו של כתב האישום כפי שהוא מנוסח

(ושלא מיוחסת בו לנאשם הצעה למכור מוצרים במחיר מופקע למפקח לוי). שינוי האישום באופן זה לאחר פרשת התביעה, כפי שמציעה בתיק זה התביעה, יפגע פגיעה קשה ביכולתו של הנאשם להתגונן, ותהיה בו משום אי הגינות כלפיו (בעניין זה ראו: ע"פ 2125/94 מירו כהן נ' מדינת ישראל (30.6.1994)). לפיכך, אני דוחה אפשרות זו.

10. שונים פני הדברים במה שנוגע להוכחת הצעת מכירה למפקחת אלימלך, שכתב האישום (וחומר החקירה) מכון לכך שלה נמכרו המוצרים. אם אדם מואשם בעבירה, עליו להתגונן גם מפני האפשרות שיורשע בעבירה הנגזרת ממנה - כגון שיורשע בניסיון לבצע את העבירה אם לא יוכח במשפט שהושלם ביצועה. באותו אופן, אדם שמואשם שמכר לאדם אחר מוצרים במחיר מופקע, צריך להתגונן מראש מפני האפשרות שיורשע בכך שהציע לאותו אדם את המוצרים למכירה במחיר מופקע והעסקה לא הושלמה.

11. כידוע, רמת ההוכחה הנדרשת מן התביעה בשלב של טענת אין להשיב לאשמה היא נמוכה ביותר. בית המשפט העליון קבע בע"פ 732/76 מדינת ישראל נ' רפאל כחלון (21.11.1977) כי "בית-המשפט לא יטה אופן קשבת לטענה שלפיה אין להשיב לאשמה אם הובאו ראיות בסיסיות, אם כי דלות, להוכחת יסודותיה של העבירה שפרטיה הובאו בכתב-האישום; ראיות בסיסיות לענין זה אין משמען כאמור ראיות שמשקלן והיקפן מאפשר הרשעה על אתר". עוד חשוב לענייננו שבית המשפט העליון אף ציין מפורשות כי "יכול ותתעורר השאלה מה הדין כאשר הראיות שהובאו מוכיחות לכאורה את ביצועה של עבירה, השונה מן העבירה המיוחסת לנאשם בכתב-האישום, אם כי היא חופפת אותה בחלק מיסודותיה העובדתיים והמשפטיים... רשאי בית-המשפט לדרוש מן הנאשם, בנסיבות כגון אלה, כי ישיב לאשמה השונה מזו שיוחסה לו בכתב-האישום ובלבד שהוכחה לכאורה בדבר ביצועה עולה מן הראיות שהובאו לפניו".

12. הראיות שבפני הן עדותו של המפקח שמואל לוי, המזכרים שכתב והצילומים שצילם וכן מכתב שמסר לכאורה הנאשם כשהתייצב לחקירה. במכתב (ת/9), שמסר הנאשם בחקירתו לפי עדותו של לוי, הנאשם מספר כי "גברת" נכנסה לחנותו וביקשה לקנות מספר מוצרים ואשתו ערכה עבורה את החשבון. לפי האמור במכתב, "הגברת" ביקשה חשבונית, ואז ביקש ממנה הנאשם שתשלם, וכיוון שלא היה לה מספיק כסף סירב להוציא לה חשבונית. המפקח לוי העיד בפניי שנכנס למכולת, אחרי שהוזעק לשם על ידי המפקחת אלימלך, וביקש מן הנאשם שישחזר את המחירים שבהם נמכרו המוצרים למפקחת אלימלך ("הגברת"), וכך עשה הנאשם לטענת המפקח. המפקח כתב מזכר (ת/2) שבו פירט את המחירים כפי שזכר אותם. מחירים אלה שונים בחלקם מאלה המפורטים בכתב האישום, אך חלקם עולים על המחיר המרבי שנקבע למוצרים (כאמור לעיל, לדברי המפקח הנאשם השמיד את הקבלה המשוחזרת, ולכן המפקח שחזר את המחירים מזכרונם).

13. חיבור הראיות שתיארתי לעיל עומד ברף הראיתי הנמוך מאד שעל התביעה לעמוד בו בשלב זה של ההליך הפלילי להוכחה לכאורה לכך שהנאשם הציע למכירה (באמצעות אשתו) מוצרים במחיר העולה על המחיר המרבי שנקבע להם. כמובן, המבחן הראיתי בתום המשפט יהיה של הוכחה מעבר לספק סביר, והסניגורית

תוכל לטעון בסיכומיה טענות בעניין פסלות ראיות, משקל ראיות וכל טענה אחרת שתמצא לנכון.

14. לנוכח האמור לעיל אני דוחה את הטענה שאין להשיב לאשמה. בצד זאת, בהתחשב בניסוחו של כתב האישום, אני מבהיר שכדי לשמור על הגינות ההליך, התביעה תוכל לטעון רק לגבי האפשרות שהמוצרים הוצעו למכירה במחיר מופקע למפקחת אלימלך באינטראקציה הראשונה המתוארת בכתב האישום, ולא שהמוצרים הוצעו למכירה למפקח לוי בשלב השני של ההתרחשות.

15. מועד לפרשת הגנה ולסיכומים יתואם עם הצדדים.

המזכירות תשלח החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, 13 בדצמבר 2021, בהעדר הצדדים.